

Natur
J.nr. NST-2111-00038
Ref. JATEI
Den 5. oktober 2018

Driftsplan NST Himmerland 2018 - høringsnotat

Driftsplanen for Naturstyrelsen (NST) Himmerland har været i offentlig høring i perioden fra den 12. januar til den 9. marts 2018.

Der er indkommet høringsvar fra følgende 11 parter:

1. Rebild Kommune
2. Erhvervsministeriet
3. Dansk Polarhundeklub
4. Danmarks Naturfredningsforening
5. DOF Nordjylland
6. Rold Skov Hestelaug
7. Vesthimmerlands Kommune
8. Dansk Land og Strandjagt
9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
10. Rold Skov Orienteringsklub
11. Kulturministeriet

Naturstyrelsen vil gerne takke for de mange høringsvar som har indeholdt både ris og ros. Høringsvarerne vidner om en stor interesse for forvaltningen af de statslige skov- og naturområder i Himmerland, en interesse som Naturstyrelsen er meget glad for.

De enkelte høringsvar gengives kortfattet nedenfor. *Med kursiv står Naturstyrelsens bemærkninger og/eller beskrivelse af plankonsekvens.*

1. Rebild Kommune

- a) Flere af driftsplanens kort er lidt svære at læse. Ønskværdigt med en mulighed for at man kan printe kort ud fra hjemmesiden.

Naturstyrelsen er opmærksom på, at enkelte af kortene kan være lidt svære at læse og derfor arbejdes der på at forbedre kortlayoutet og præsentationen på hjemmesiden fremadrettet. Såfremt enkelte kort i driftsplanen for Naturstyrelsen Himmerland ønskes i en højere opløsning kan dette leveres ved at rette henvendelse til den lokale enhed.

- b) Den pågældende matrikel 2e Nøragergård hgd., Durup fremgår ikke af driftsplanen. Vær opmærksom på fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Den pågældende matrikel er først overtaget ved årsskiftet 2017/18, men medtaget i driftsplanen. Den er inddraget i den langsigtede landskabsplan, der er fastlagt en friluftszonering og foretaget et valg af skovudviklingstype for skoverejsningen. Selve tilplantningen gennemføres i henhold til aftale med Kommunen. Der er ansøgt om dispensation i forhold til fortidsmindebeskyttelseslinjen.

- c) I afsnittet om landskabsplanen er nævnt et nyt vejanlæg ved Nørager. Er det ikke allerede etableret? Eller er der planer om et nyt?

Det er korrekt at bygningen af vejanlægget allerede er gennemført mens driftsplanen var under udarbejdelse, da der opstod mulighed herfor. Der foreligger ingen planer om yderligere nye vejanlæg.

- d) I områdeplanen for Nørager Skov er der omtalt en grusgrav i afdeling 590, menes der afdeling 580?

Korrekt, der menes grusgraven i afdeling 580, planen tilrettes.

- e) For litra 586d i Nørager Skov fremgår det af driftsplanen, at der er udlagt SUT 31 Ask og El. Kommunen finder det ikke hensigtsmæssigt at pålægge arealet en skovudviklingstype, da det er mere eller mindre et paragraf 3 areal og burde være urørt skov eller lign.

Naturstyrelsen er helt bevidst om §3 status på arealet. Hensigten med udlægning af arealet til skovudviklingstype 31 Ask og El, er at lade arealet fortsat udvikle sig ved naturlig succession.

- f) I Nørager Skov er der omtalt hede i afdeling 580. Heden fremgår dog ikke af nogle kort.

Naturstyrelsen beskriver heden, da der er hede på arealet. Naturstyrelsen er derfor enig med Rebild Kommune, at det er en fejl at heden i afdeling 580 ikke fremgår af noget kortbilag. Afdeling 580d er retmæssigt hede og dermed teknisk en del af afdeling 580g. Den er sluppet forbi både kommunes gennemgang og Naturstyrelsens egen gennemgang af diverse kortlag med §3. Kortbilag vil blive tilrettet i forbindelse med tilretning af driftsplanen.

- g) I Nørager skov under friluftsliv er nævnt, at der arbejdes på at skabe bedre sammenhæng med den sydvestlige del af skoven. Er denne formulering forældet?

Naturstyrelsen er enig med kommunen i at denne formulering er forældet, da der under driftsplanens udarbejdelse allerede er etableret en bedre forbindelse. Teksten vil blive tilrettet i driftsplanen.

- h) §3 arealer fremgår ikke af Miljøportalen, men af Naturstyrelsens beskrivelse og tabel i områdeplanen for Nørager Skov.

Naturstyrelsen er opmærksom på, at der kan være en uoverensstemmelse og vil gennemgå styrelsens §3 registreringer i forhold til en ajourføring af Miljøportalen.

- i) I områdeplanen for Nørager Skov henvises ikke til den nyeste kommuneplan for 2017-2029.

Henvisningen vil blive tilrettet i den færdige driftsplan.

- j) I områdeplanen for Juelstrup Sø fremgår det, at Hæsum/Buderupholm Mose skal være både lysåben og udlægges til naturlig succession. Begge dele kan ikke være rigtig.

Arealet er udlagt til naturlig succession, hvilket den langsigtede landskabsplan skal afspejle.

2. Erhvervsministeriet

Erhvervsministeriet har ingen bemærkninger.

3. Dansk Polarhundeklub

Dansk Polarhundeklub ønsker at kunne træne med slædehundevogne i Rold Skov, hvilket der i driftsplanen er lagt op til ikke længere er foreneligt med de øvrige brugeres benyttelse af skoven, og ej heller med færdselsstyrelsens manglende godkendelse af vognene til brug på skovens vejnet hvor færdselslovens regler gælder. Dansk Polarhundeklub ønsker derfor en drøftelse med Naturstyrelsen og Færdselsstyrelsen om mulighederne for udøvelse af deres aktiviteter.

Naturstyrelsen har vurderet, at Rold Skov ikke længere kan rumme slædehundekørsel. Styrelsen er indstillet på en overordnet dialog med Dansk Polarhundeklub om hvorvidt deres behov kan imødekommes andre steder, uden at komme i konflikt med Færdselsstyrelsens regler.

4. Danmarks Naturfredningsforening

DN giver stor ros til driftsplanen generelt og for den velafvejede ambition for enheden, som er hæftet op på NST's overordnede vision. DN mener dog, at træproduktionen fortsat fylder for meget.

DN finder planen grundig og med en overvældende mængde informationer og foreslår derfor udarbejdelse af et fakta-ark.

DN roser endvidere for fokus på omstillingen til naturnær skovdrift og anerkender at der i den seneste driftsplansperiode er sket en betydelig forøgelse af arealet med løvskov.

DN har følgende forslag til et højere ambitionsniveau:

- a) I forhold til skovlovens §25 registreringer af særlig værdifuld skovnatur, udtrykker DN, at Naturstyrelsen burde have et væsentligt højere ambitionsniveau end blot at sikre de udpegede naturværdier. Naturstyrelsen bør både bevare og udvikle naturværdierne på disse arealer ud fra den samlede naturbeskrivelse.

På Naturstyrelsens arealer er der samlet udpeget 22.800 ha til skov vil biodiversitetsformål i form af urørt skov og anden biodiversitetsskov. Her vil biodiversiteten være hovedformålet. Nogle af § 25 arealerne har fået status som skov til biodiversitetsformål, mens andre ligger udenfor de udpegede arealer. De arealer der ligger udenfor, har som udgangspunkt ikke status af anden biodiversitetsskov eller urørt skov, og er ikke målrettet biodiversitetsformål. Naturstyrelsen vil i den flersidige drift af disse bevoksninger have fokus på de registrerede naturværdier, som skal beskyttes, hvilket ikke er uforeneligt med, at der kan foretages en naturnær skovdrift. Det vil indebære en løbende konkret faglig vurdering i forhold til det enkelte areal.

- b) DN mener, at Natura 2000 indsatsen skal øges på lokalenheden ved at fokusere på en mere målrettet aktiv forbedring af naturtyperne. Endvidere, at Natura2000 områderne opfattes som en sammenhængende helhed og ikke blot en mosaik af kortlagte naturtyper. DN mener også at forbedring af naturkvaliteten i naturtyper udenfor Natura2000 områderne skal opprioriteres.

Med udpegningen af skov til biodiversitetsformål, der bl.a. omfatter skovhabitatnaturtyper, er der netop fokus på at lave forbedringer for biodiversiteten i større sammenhængende områder. Dertil kommer at de generelle retningslinjer for driften af Naturstyrelsens arealer, herunder udpegningen af livstræer og krav i certificeringsordningerne er med til at understøtte naturværdierne på enhedens Natura2000 arealer. Naturstyrelsen sætter generelt niveauet for aktiv forbedring af naturtyperne ud fra, hvor der kan skabes resultater indenfor de givne rammebetingelser.

- c) DN foreslår at landbrugsarealerne, udover arealerne på Livø, konverteres til skov eller udlægges til fri succession, såfremt disse arealer ikke er velegnet til lysåben eller våd natur. DN er glad for at 65 ha med landbrugsarealer i Rold Skov konverteres til overdrev.

Landbrugsarealerne tilknyttet NST Himmerland vil, udover arealerne på Livø, på sigt blive konverteret til lysåbne naturarealer eller blive tilplantet med skov. Dette

med undtagelse af landbrugsarealerne i Års Skov, der bruges til demonstration af jagt og vildtvenlig landbrugsdrift i samarbejde med Danmarks Jægerforbund

- d) DN efterspørger klimamål for enhedens arealer og deres forvaltning. Herunder, at der sættes mere fokus på træ som kulstofbindende og skovenes særlige rolle i forhold til at kunne optage kulstof og dermed bidrage til opfyldelse af Paris-målet om maksimalt 1,5-2 graders global temperaturstigning.

Det er vigtigt for Naturstyrelsen, at der sker CO₂ lagring i skovene, hvilket understøttes i driftsplanen med fortsat væsentlige arealer med naturnære bevoksninger, som på disse jorder med stort vækstpotentiale netop sikrer arealer med et af de største CO₂-optag i landet. Emnet er – ud over afsnittet om hugst og tilvækst - dog ikke direkte en del af driftsplanskonceptet, men det er under overvejelse, hvorledes det kan indgå fremadrettet.

- e) DN spørger efter konkrete mål for biodiversiteten på lysåbne naturarealer og de skovbevoksede arealer udlagt til biodiversitetsformål, samt hvorvidt der sker en opfølgning på konkrete målsætninger.

De lysåbne og skovbevoksede naturarealer under Natura2000 målsættes gennem Natura2000 plejeplanerne. Dertil fremgår alle de lysåbne naturarealer af driftsplanens naturbilag, hvor de hver for sig er klassificeret i forhold til naturtilstand og plejebestand. Enheden fører løbende opsyn med arealernes naturtilstand i løbet af driftsplansperioden.

Naturpakkens skovarealer udlagt til biodiversitetsformål håndteres gennem særlige forvaltningsplaner, der vil blive udarbejdet for hvert enkelt skovareal fra efteråret 2018 og frem til ultimo 2019. Enheden vil ligeledes løbende føre opsyn med deres tilstand på lige fod med eksisterende udpegninger af urørt skov.

- f) DN mener, at det er positivt, at der er sket en registrering af naturperler, f.eks. §25 naturmæssige særlige værdifulde skove, samt at styrelsen gennem Naturpakken har fået en øget viden om, hvilke naturværdier der findes på styrelsens arealer. DN pointerer, at det er vigtigt disse data holdes opdateret.

Naturstyrelsen er enig.

- g) DN ønsker, at der kommer endnu mere urørt skov på landsplan (20%), og ser gerne at Naturstyrelsen får en højere andel skov til biodiversitetsformål end hvad der senest er udpeget gennem Naturpakken. DN kvitterer for, at der på Enheden er en høj andel af skov til biodiversitetsformål, som følge af både gamle og nye udpegninger.

Andelen af skov til biodiversitetsformål er politisk fastlagt.

- h) DN ønsker, at der på landsplan skabes 20 skovlandskaber over 1000 ha, overlappende med urørt skov i 2030. DN anerkender, at der på enheden tages flere skridt mod at skabe sammenhængende natur, men ønsker at der gøres endnu mere for at binde arealerne helt sammen til mere dynamisk natur.

Der er i denne driftsplan og som følge af Naturpakken lavet to store sammenhængende områder i Rold Skov. Naturstyrelsen arbejder løbende på at sikre naturområder, herunder sammenhænge, indenfor de givne rammer.

- i) DN kvitterer for at Naturstyrelsens arealer drives som certificeret bæredygtig skovdrift.

Naturstyrelsen er enig i at certificeringen bidrager til at sikre de flersidige værdier i statens skove.

- j) DN kvitterer for Naturstyrelsens indsats for at skabe flere besøg i skovene.

Naturstyrelsen er glad for at indsatsen er værdsat.

- k) DN ønsker at der kommer mere fokus på skovrejsning med henblik på at opnå en målsætning om at 20% af landets areal er dækket af skov. På den lokale enhed kunne det f.eks. omhandle sammenbinding af eksisterende arealer.

På den lokale enhed arbejdes der løbende med at skabe nye skov og naturområder indenfor de givne rammer. Forslag til evt. nye statsskove indenfor enhedens område er altid velkomne.

- l) DN ønsker, at skovenes lager af kulstof er steget med 50% i 2050.

Indenfor de givne rammer, er det vigtigt for Naturstyrelsen, at der sker en CO₂ lagring i de naturnære driftssystemer bestående af løvtræ og nåletræer. Tilvæksten i statsskovene overstiger hugsten og det har den gjort i over hundrede år, så der sker løbende en forøgelse af CO₂-lageret. Nøjagtig hvor stor en CO₂ lagring der foretages i skovene er i sidste ende politisk bestemt. På Naturstyrelsen Himmerland, hvor der allerede er en betydelig stående vedmasse, er det ikke nødvendigvis muligt at øge kulstoflageret med 50%.

- m) DN efterspørger en evaluering af de gode tiltag foretaget den seneste planperiode.

Naturstyrelsen vil gøre opmærksom på, at der i det generelle afsnit i driftsplanen er beskrevet nogle af de resultater der opnået i den seneste driftsplansperiode.

Driftsplanen indeholder ikke en samlet evaluering af alle tiltag foretaget i den seneste driftsplansperiode.

- n) Det ønskes fra DN, at hugst generelt aktivt skal understøtte og fremme variation og levestedskvalitet, hvilket bør fremgå af målsætningerne for skovdriften.

Naturstyrelsens naturnære skovdrift og certificeringen udstikker rammer for aktivt at understøtte variation og levestedsvilkår, det ligger derfor implicit i Naturstyrelsen udmøntning af den naturnære skovdrift og certificeringen af skovene.

- o) DN ønsker, at der foretages en opgørelse af andelen af hjemmehørende træarter.

Naturstyrelsen overvejer om en sådan opgørelse fremadrettet vil kunne bringes i driftsplanerne og i givet fald, hvorledes den vil skulle laves for at være nogenlunde retvisende og samtidig fortælle mere end den eksisterende træartsfordeling, der i grove træk også giver et billede af andelen af hjemmehørende og ikke-hjemmehørende træarter i skovene. Siden stormen i 2005 er der i praksis alene plantet bøg på enheden – over 1/2 mio. planter over de 13 år, idet indsatsen har koncentreret sig om at skabe blanding i monokulturerne af nåletræer. Når bevoksningerne bliver blandede bliver det imidlertid sværere at opgøre andelen af den enkelte træart, da denne normalt alene opgøres på hovedtræniveau. Der er ingen tvivl om at der i enhedens skove er sket en markant udvikling til fordel for de hjemmehørende arter de sidste 13 år.

- p) DN afventer, hvordan driften vil foregå af de plukhugstarealer der kommer til at ligge udenfor Naturpakkens udpegninger.

En stor del af de gamle plukhugstarealer indgår som en del af de nye udpegninger som urørt skov eller som anden biodiversitetsskov. Øvrige arealer med plukhugst udenfor den nye udpegnings forvaltes fremadrettet efter principperne for naturnær skovdrift. Naturstyrelsens retningslinjer for naturnær skovdrift på Miljø- og Fødevareministeriets arealer, med tiden udviklet sig så meget, at principperne for plukhugst og den naturnære skovdrift var svære at adskille, og der kan i den naturnære skovdrift tages de samme hensyn.

- q) DN efterspørger en bedre tilgængelighed fra Aars Skov og til Jenle Plantage.

Naturstyrelsen er opmærksom på problematikken som vil blive søgt løst over tid.

- r) DN ønsker, at shelters i Plovmandshøj renoveres eller nedlægges, da de er i en dårlig tilstand.

Naturstyrelsen overvejer p.t. hvad der skal ske med de to shelters.

- s) DN ønsker, at der kommer en plan for en mere bæredygtig afgræsningspraksis ved Navn Sø.

Naturstyrelsen arbejder løbende med at tilpasse græsningstrykket og samordne de flersidige interesser på arealet. Netop her er afvejning af græsningstryk lidt komplekst med et stort problem med tilgroning med gyvel hvis græsningstrykket ikke er tilstrækkeligt. Naturstyrelsen har senest i forbindelse med nogle nye § 3 ansøgninger/tilladelser der skal fremme hedevegetationen med afbrænding og forsøgsvis afskrælning af tørv haft en gennemgang med naturafdelingen i Vesthimmerlands Kommune, hvor afvejningen for øjeblikket blev fundet tilfredsstillende.

- t) Der ønskes bedre adgangsforhold og skiltning ved Hyllebjerg. Ligeledes vil det være godt med et afmærket turforslag.

Adgangsmuligheder til arealet er sikret med klaplåger, men det er svært at lave en attraktiv sti-rundtur grundet arealets udformning med søen helt tæt på vejen og skel mod øst og et arealmix af henholdsvis privat /statsligt ejerskab.

5. DOF Nordjylland

DOF kvitterer for den store indsats der er gjort for at fremme hjemmehørende arter og forbedringer af den naturlige hydrologi på udvalgte steder, samt fremme af dødt ved i forbindelse med stormfald. DOF så gerne at der generelt var endnu større indsatser i driftsplanen.

Naturstyrelsen er glad for at den gennem de senere år foretagne indsats påskønnes. Niveaueet af indsatsen har været bestemt af de politisk givne midler til formålet.

- a) DOF ønsker en mere helhjertet indsats for naturen generelt, og i særdeleshed for skovnaturen, ved at anvende væsentlige større arealer alene til naturformål end hvad der er lagt op til i driftsplanen.

Naturstyrelsen bestræber sig løbende på – med hjælp fra brugerråd, interessegrupper og eksperter - at gøre så stor og målrettet en indsats som bevilligede midler rækker til indenfor områder hvor behovene findes. DOF udtrykte efter gennemgang ved caretakergruppen for Rold Skov, stor tilfredshed med Naturstyrelsens forvaltning og efterlyste mere af samme skuffe. Naturstyrelsen har siden implementeret yderligere tiltag for biodiversiteten. Naturstyrelsen vil derfor meget gerne indgå i en fremadrettet dialog om driften af arealerne.

- b) DOF er skuffet over, at der ikke er et større fokus på udlægning af urørt skov med græsning. DOF ønsker at der i langt højere grad satses ensidigt på biodiversitet som hovedformål og ikke flersidighed i form af natur, skovdrift og friluftsliv.

Staten har netop udpeget særlige skove til biodiversitetsformål på enheden. Disse skovarealer vil blive behandlet i kommende forvaltningsplaner for skove til biodiversitetsformål. I forbindelse med denne nationale udpegning af skove til biodiversitetsformål vil der også komme urørt skov med græsning.

Græsningsarealerne placering vil blive prioriteret nationalt ud fra den politiske besluttede økonomiske ramme, der er relativt begrænset.

Overordnet så er prioriteringen af hvilke formål der er for driften af statens skove er politisk fastlagt, samt bundet op i eksisterende lovgivning, herunder skovloven og naturbeskyttelsesloven.

- c) DOF foreslår, at der laves et større sammenhængende naturområde med Rebild Bakker, Gravlev Ådal og Nørreskov, hvor formålet alene er biodiversitet. DOF vil gerne indgå i et partnerskab omkring i sådant projekt.

Udpegningen af de nye urørte skovarealer på enheden er netop afsluttet. Frem til årsskiftet skal der laves forvaltningsplaner for disse arealer. Naturstyrelsen vil derfor meget gerne drøfte mulighederne for samarbejde om forvaltningen heraf.

- d) DOF ønsker at der sker en totaludfasning af sitkagran i skovene.

Naturstyrelsen opfatter ikke sitkagran som invasiv på arealer af den type enheden forvalter, da den er relativ nem at bekæmpe på arealer hvor den er uønsket. I en del af skove der drives efter et flersidigt formål vil sitkaen også fremadrettet have en rolle. Skulle den blive et potentielt problem vil den i det konkrete tilfælde blive fjernet..

- e) DOF giver udtryk for, at der overgræsses med får i Rebild Bakker.

Naturstyrelsen arbejder løbende med at tilpasse græsningstrykket og samordne de flersidige interesser på arealet. Der græsses i dag primært med får på den sydlige og midterste del af Rebild Bakker og med kvæg i den nordlige del. Dertil kommer periodevis afgræsning med geder for at styre trævæksten. Der ud over forynges den overvejende dværgbuskdominerede vegetation med afbrænding af de primært gamle døde lyngpartier og der er et ret omfattende plejeprogram med slåning af ørnebregner, der p.t. er en væsentlig trussel for de lysåbne naturtyper. Dertil kommer større og mindre arealer hvor der er ryddet eller knust primært nåletræsopvækst af sitkagran.

Alle disse behandlede arealer fremstår med kort vegetation og for afbrændingerne og rydningernes vedkommende i en årrække som næsten vegetationsløse. Det kan mistolkes som resultat af for højt græsningstryk men bundet i andre forhold. Får har helt sikkert været rygraden i den græsning som igennem mange år havde skabt det naturlandskab som man ønskede at bevare i den frivillige fredning fra 1912. Før græsningen med får blev genoptaget i midten af firserne efter en lang græsningspause var det netop grundet massive problemer med bævreasp tilgroning og mange af de tidligere lyngarealerne var præget at en stor andel bølget bunke. I dag trives dværgbusksamfundet igen på hedearealerne – takket være fårenes indsats - og trætilgroning på de lysåbne naturtyper er under kontrol. Fremadrettet vil græsningen også bestå af en blanding af får, kreaturer og geder, måske i

kombination med andre arealer således at der kan veksles mellem behandlingerne herunder at delarealer kan springes over græsningsmæssigt i en eller flere sæsoner.

- f) DOF ønsker ikke, at der skal foregå skovningsaktiviteter i fuglenes yngletid.

Naturstyrelsen har i dialog med DOF udarbejdet en redetræspolitik hvor i hensynet til ynglefugle og deres levesteder beskrives. Det er aftalt med den lokale afdeling af DOF at denne holder enheden orienteret om forekomsten af sjældne arter på enhedens arealer således at NST kan afvikle skovdriften med mest mulig hensyntagen til disse.

6. Rold Skov Hestelaug

- a) Der ønskes egnede passager ved siden af færister, hvor ryttere tidligere har haft adgang.

Færistene i Rold Skov er primært etableret i og omkring Rebild Bakker og ved skovgræsningen i den nordlige del af skoven ved frueskoen. Alle steder er der tilstræbt alternative rutemuligheder for ryttere med adgang via låge ved siden af eller med særlige minifærister der kan åbnes for rytteradgang. Hvis der til hestevogne ønskes alternativ stor låge og etablerede køreveje uden om færisterne, vil det de fleste steder kræve store anlægsmæssige indgreb grundet de begrænsede terrænmæssige muligheder. Skovens størrelse betyder at der stadig er betydelige muligheder for hestevognskørsel udenfor arealer med færister.

- b) Rold Skov Hestelaug ønsker afklaring om en række meget specifikke enkeltpunkter:

Der ønskes ikke små indhegninger, hvor disse er på tværs af eksisterende færdselsårer for ridende og kørende. Der ønskes ikke hesteflokke med hingste til afgræsning. Det er et ønske at indhegninger projekteres i samarbejde med lokale brugergrupper i forhold til areal, passager og ønsket dyrehold. Den frie ridning i Nordskoven er hæmmet af, at arealer uden for de etablerede gangstier og MTB spor er utilgængelige for heste. Derfor skal fordeling af traceer forhandles med hestefolket. I driftsplanen skal der skelnes mellem rideaktiviteter og skovture på hesteryg. Det bør fremgå af ridekort, at de fleste skovture udgår fra P-plads som er angivet på ridekortene. Der skal sikres adgang for hestefolk fra Skørping Rideklub og hen til Rold Skov. Det ønskes, at Klodholm Plads bliver en facilitetszone. Der ønskes øget synlighed af Trailcentre. Der lægges op til fælles læring og forståelse i forhold til hvornår det kan være aktuelt at adskille brugergrupper. Der skal være flere græsrabatter til brug for ridende. Det ønskes, at brugergrupper i højere grad adskilles uden for skovvejene ved at få deres egne separate færdselsårer. Hestefolk oplever at de langsomt fortrænges af MTB kørsel både i og uden for de officielle MTB spor. Derfor ønskes en øget dialog, så der kan være plads til begge brugergrupper. En række konkrete udsigter bør friholdes for MTB kørsel.

Naturstyrelsen er meget glad for samarbejdet med hestelaugene i det særlige kontaktudvalg, som også fremover vil være det primære sted for en løbende og mere

detaljeret udviklingsprioritering af ridemulighederne som en række af ovennævnte punkter berører.

Naturstyrelsen arbejder for, at de enkelte brugergrupperes ønsker kan imødekommes i størst muligt omfang, uden at dette giver anledning til uklarhed og potentielle konflikter og uden at det i øvrigt indskrænker de lovbestemte adgangsrettigheder, herunder at man til hest må færdes overalt i skovbunden.

Dette gøres bedst og for alle parter mest gennemskueligt i dedikerede områder, hvor mtb og ridespor - måske også de uofficielle - ikke forveksles, som der bliver angivet i høringsvaret. Naturstyrelsen deltager meget gerne fortsat i dialogen med begge brugergrupper om hvordan vi fortsat kan sikre at begge grupper har gode muligheder – herunder om hvordan den stærkt øgede brug af skoven også forpligter brugerne til at vise yderligere hensyn og også acceptere at der skal være plads til flere.

Naturstyrelsen kan imødekomme ønsket om, at der udlægges en facilitetszone på Klodholmpladsen.

7. Vesthimmerlands Kommune

- a) Der er undervejs i driftsplansarbejdet vedtaget en ny Kommuneplan, hvorved henvisningen i driftsplanen er til den gamle Kommuneplan.

Den angivne henvisning i driftsplanen tilrettes.

- b) Der er angivet en forkert anvendelse i afdeling 1303 i Jenle Plantage, der er plantet poppel.

Poppel er her betragtet som en landbrugsafgrøde, der indenfor for få år vil blive konverteret til varig skov.

- c) Kommunen forventer at der ansøges om dispensation for §3 ved omfattende tilstandsændringer.

Naturstyrelsen vil ansøge om dispensation i sådanne tilfælde.

8. Dansk Land og Strandjagt

- a) Det ønskes, at der generelt skiltes med at man ikke må køre på MTB uden for veje og stier af hensyn til beskyttelse af fugle og pattedyr.

En omfattende spredt skiltning over hvilken aktiviteter der ikke må foregå rundt i skovene og på naturarealerne er vurderet som værende ikke ønskværdigt for alle parter. Indsatsen sker derfor ved generelle kampagner når der skønnes behov, og ved direkte dialog med brugergrupperne.

Naturstyrelsen vil dog altid gerne gøres bekendt med, hvis der er konkrete steder hvor det kan være påkrævet med en særlig indsats.

- b) Det foreslås, at alle vandløb gøres til frit fiskeri og at alle vandløb og grøfter markers på infotavler med arealbeskrivelse og miljøtilstand.

Naturstyrelsen har vurderet at det af hensyn til beskyttelsen af biodiversiteten ikke vil være optimalt at lave frit fiskeri i alle vandløb. Naturstyrelsen ønsker ikke unødigt skiltning i det åbne land.

- c) Der ønskes udarbejdet en plan for regulering af krager, husskader, råger og måger på styrelsens arealer. En reguleringstilladelse bør gives til lokale jægere.

Naturstyrelsen administrerer reguleringstilladelser ud fra hvor der opstår konkrete behov. Der er derfor ikke aktuelt at udarbejde en mere overordnet planlægning for regulering af ovennævnte arter specielt for Statens arealer.

- d) Der ønskes brug af fældefangst overfor vildarter, der påvirker den omkringliggende natur. Herunder menes især krager, skader, mink, ræve, mårhund og katte. Dette kunne være i samarbejde med lokale jægere.

Naturstyrelsen anvender kun meget sjældent brug af fældefangst. Kun hvor der helt lokalt er et meget specifikt problem kan dette være aktuelt.

- e) Der bør oprettes et passende antal foderpladser for kronvildt på styrelsens arealer for at mindske markskader på udenfor liggende arealer, dette gælder også vinterfodring i skovene.

Generelt anvender Naturstyrelsen ikke fodring af vildt.

Naturstyrelsen Himmerland har en løbende dialog i Hjortevildtgruppen og Rold Skovs øvrige ejere omkring kronvildt og markskader. Deciderede vilddage på Naturstyrelsen Himmerlands arealer har ikke været et emne som har været oppe, da disse ikke umiddelbart forekommer egnede, men der gøres opmærksom på at der siden stormfaldet i 2005 er etableret en lang række lysåbne arealer integreret i skoven og at disse i vidt omfang fungerer som fourageringssteder for skovens hjortevildt.

9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger.

10. Rold Skov Orienteringsklub

Rold Skov Orienteringsklub udtrykker en stor tilfredshed med, at NST Himmerland forsat tager sigte på at tilbyde enestående naturoplevelser og være rammen om udøvelse af et aktivt friluftsliv.

- a) Orienteringsklubben gør opmærksom på, at adgang til skovene er helt central for udøvelsen af orienteringsløb, herunder adgang til stillezonerne. Det understreges, at orienteringsløb er en stille sport med en meget lille grad af forstyrrelse i forhold til naturen og de øvrige skovgæster.

Naturstyrelsen er helt opmærksom på dette og henviser til den særaftale der er med DOF om brug af stillezonerne.

- b) Orienteringsklubben udtrykker et blandet forhold til udlægningen af urørt skov, da dette vil medføre en øget tilgroning og dermed besværliggøre fremkommeligheden. Dette såfremt at skovene udvikler sig fra den klassiske danske højskov og hen mod at blive et uigennemtrængeligt vildnis. Samtidig vil det formentlig give nogle mere varierede udfordringer.

Naturstyrelsen har noteret sig synspunktet om, og er opmærksom på, at urørt skov kan have både positive og negative indvirkninger på friluftslivet.

- c) Der udtrykkes stor bekymring omkring ny udlejning af jagt i den sydlige del af Rold Skov. Det vurderes, at den nye jagtudlejning vil give konflikter mellem jægere og skovens øvrige gæster, da netop den sydlige del af skoven er særligt benyttet af mange andre brugere. Den nye udlejning af jagt findes ikke forenelig med Rold Skov som et nationalt anerkendt udflugtsområde og der gøres opmærksom på, at der på begge sider af statens skovarealer i Rold Skov er en intensiv jagt, hvorfor det er uforståeligt, at der også skal dyrkes jagt på statens skovarealer. Der henstilles kraftigt til, at planerne om ny jagtudleje revurderes, gerne helt skrinlægges.

Jagten forventes udlejet med helt særlige restriktioner – herom med få jagtdage - og med stort fokus på om jagten vil have negativ betydning for andre brugeres mulighed for at bruge den del af skoven. Det vurderes at det almindelige friluftsliv ikke vil blive påvirket væsentligt, da skoven ikke vil blive lukket for alm. færdsel I forbindelse med at der gennemføres jagt på de udlejede arealer. Det er yderligere almindelig praksis at jagtdage skrives i arrangementskalenderen så at andre konkrete arrangementer netop på den dag kan undgås.

11. Kulturministeriet

Kulturministeriet har ingen bemærkninger til høringen.